

Biežāk uzdotie jautājumi

Publicēts: 16.03.2022.

Kur var iepazīties ar nosacījumiem atbalsta programmai?

Ministru kabineta 2021. gada 11. februāra noteikumi Nr. 103 " "Noteikumi par atbalsta programmu viena dzīvokļa dzīvojamo māju un divu dzīvokļu dzīvojamo māju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai"

<https://likumi.lv/ta/id/321021-noteikumi-par-atbalsta-programmu-viena-dzivokla-dzivojamo-maju-atjaunosanai-un-energoefektivitates-paaugstinasanai>

Kas var saņemt atbalstu?

Atbalsta saņēmējs ir fiziska persona, kurai zemesgrāmatā ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas ir viena dzīvokļa māja vai divu dzīvokļu māja, vai fiziskas personas, kuras ir dzīvokļa īpašumos sadalītas divu dzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieki, vai dzīvokļa īpašumos nesadalītas viena dzīvokļa mājas vai divu dzīvokļu mājas kopīpašnieki, kuriem zemesgrāmatā ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu.

Dzīvojamā māja saskaņā ar būvju klasifikāciju atbilst viena dzīvokļa mājas klasei vai diviņu, rindu un atsevišķu divu dzīvokļu mājas tipam. Dzīvojamai mājai ir jābūt nodotai ekspluatācijā un tajā nedrīkst veikt saimniecisko darbību.

Tehnisko palīdzību un grantu var saņemt, ja atbalsta saņēmējs ir:

- 1) persona, kuras apgādībā ir vismaz viens bērns;
- 2) persona, kurai iestājusies grūtniecība;
- 3) persona, ar kuru kopā dzīvo persona, kurai ir iestājusies grūtniecība, un atbalsta saņēmējs ir norādīts kā gaidāmā bērna tēvs.

Vai ir atbalsts daudzbērnu ģimenēm?

Tehnisko palīdzību un grantu var saņemt, ja atbalsta saņēmējs ir:

persona, kuras apgādībā ir vismaz viens bērns;

persona, kurai iestājusies grūtniecība;

persona, ar kuru kopā dzīvo persona, kurai ir iestājusies grūtniecība, un atbalsta saņēmējs ir norādīts kā gaidāmā bērna tēvs.

Daudzbērnu ģimenēm papildus atbalsts vai kādi īpašāki nosacījumi netiek piemēroti.

Kā tiek vērtēts nosacījums, ka dzīvojamā mājā netiek veikta saimnieciskā darbība?

Dzīvojamā mājā nedrīkst veikt saimniecisko darbību, piemēram, izīrēšanu. Ja dzīvojamās mājas adresē saskaņā ar publiskajās datu bāzēs pieejamo informāciju ir reģistrēta kā saimnieciskās darbības vieta, tā netiek klasificēta kā saimnieciskā darbība šādos gadījumos:

- 1) ja saimnieciskās darbības veikšanas faktiskā adrese nav atbalsta pieteikumā norādītās dzīvojamās mājas adrese;
- 2) ja dzīvojamās mājas adresē ir vairākas ēkas, saimnieciskā darbība tiek veikta citās ēkās, kurām netiek veikti atbalstāmie pasākumi šīs atbalsta programmas ietvaros;
- 3) ja saimnieciskā darbība tiek veikta ārpus dzīvojamās mājas (piemēram, lauksaimniecības darbi, lopkopība u.c.)

Vai var pieteikties finansējumam abās privātmāju atbalsta programmās - EM (Altum) un VARAM (LVIF)?

Jā, var, tomēr jāņem vērā, ka atbalsta saņēmēja plānotieviņi un tie paši īstenojamie pasākumi nav un netiks iesniegti līdzfinansēšanai citu finansējuma programmu vai individuālo atbalsta projektu ietvaros no citiem finanšu instrumentiem, Eiropas Savienības vai ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem. T.i., ja atbalsta saņēmējs būs pieteicies atbalstam Altum, lai saņemtu finansējumu saules paneļu uzstādīšanai, tas vairs nevarēs pretendēt uz atbalstu saules paneļu uzstādīšanai, piemēram, VARAM atbalsta programmā, bet var saņemt pārējām darbībām, piemēram, siltumsūkņa iegādei.

VARAM un EM programmu salīdzinājums <http://ekii.lv/index.php?page=programmu-salidzinajums>

Kāds ir atbalsta apmērs?

Ja tiek iegādātas un uzstādītas mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas iekārtas (saules paneļu, vēja ģeneratoru) ar jaudu līdz 11,1 kW (ieskaitot) ar un bez pieslēguma kopējam elektroapgādes tīklam, grantu varēs saņemt atkarībā no elektroenerģijas ražošanas iekārtas (invertora) iestatītās jaudas:

- ar jaudu līdz 0.99 kW, izmaksās grantu 700 EUR;
- ar jaudu no 1 līdz 1.99 kW, izmaksās grantu 1 000 EUR;
- ar jaudu no 2 līdz 2.99 kW, izmaksās grantu 1 400 EUR;
- ar jaudu no 3 līdz 3.99 kW, izmaksās grantu 1 800 EUR;
- ar jaudu no 4 līdz 4.99 kW, izmaksās grantu 2 200 EUR;
- ar jaudu no 5 līdz 5.99 kW, izmaksās grantu 2 500 EUR;
- ar jaudu no 6 līdz 6.99 kW, izmaksās grantu 2 800 EUR;
- ar jaudu no 7 līdz 7.99 kW, izmaksās grantu 3 200 EUR;
- ar jaudu no 8 līdz 8.99 kW, izmaksās grantu 3 500 EUR;
- ar jaudu no 9 līdz 9.99 kW, izmaksās grantu 3 800 EUR;
- ar jaudu no 10 līdz 11.1 kW, izmaksās grantu 4 000 EUR.

Lai saņemtu atbalstu dzīvojamās mājas atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai, tehniskās palīdzības ietvaros būs jāizstrādā dzīvojamās mājas energoefektivitātes novērtējums un cita mājas atjaunošanai nepieciešamā dokumentācija. Tehniskās palīdzības apjoms paredzēts 1000 EUR apmērā, savukārt grants 5000 EUR apmērā.

Veicot gan mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas iekārtas iegādi, uzstādīšanu, gan ēkas energoefektivitātes paaugstināšanu, atbalsta apmēri savstarpēji nesummējas. T.i. iespējas saņemt atbalstu vai nu pēc ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas - tehniskās palīdzības apjoms 1000 EUR apmērā un grants 5000 EUR, vai uzstādot saules paneļus, vēja ģeneratorus – atkarībā no invertora atļautās jaudas.

Vai atbalsta programma pieļauj neto uzskaites sistēmas izmantošanu?

Skaidrojam, ka uzstādot saules paneļu sistēmu, jebkurš var izmantot elektroenerģijas neto uzskaites sistēmu.

Uzstādot saules paneļu sistēmu viens no nosacījumiem, ka dzīvojamā mājā vismaz 80 % no gadā saražotās elektroenerģijas tiek izmantota dzīvojamā mājā dzīvojošo iedzīvotāju (pašpatēriņa) vajadzībām. Atbalsta programmas 17² punkts nosaka, ka šī nosacījuma izpildi apliecina sabiedrības "Altum" ikgadējas pārbaudes piecu gadu periodā, pirmreizēju pārbaudi veicot 14 mēnešu laikā pēc granta izmaksas atbalsta saņēmējam.

Šo pārbaudi sabiedrība "Altum" veic, ja:

- 1) atbalsta saņēmējs neizmanto neto uzskaites sistēmu atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam;
- 2) par nodoto elektroenerģiju saņem atlīdzību.

Vai dzīvojamā māja atbilst nosacījumiem, ja tai ir vairāki lietošanas veidi?

Lai pretendētu uz atbalstu, atbilstoši Būvju klasifikācijas noteikumiem dzīvojamai mājai jāatbilst viena dzīvokļa mājas klasei vai dvīņu, rindu un atsevišķu divu dzīvokļu mājas tipam. Ja dzīvojamai mājai ir vairāki lietošanas veidi, lai pretendētu uz atbalstu, kā galvenajam lietošanas veidam jābūt norādītam, ka tā ir dzīvojamā māja. Par to, kāds ir galvenais dzīvojamās mājas lietošanas veids iespējams iepazīties Inventarizācijas lietā vai Būves kadastrālās uzmērīšanas lietā, vai elektroniski pieejamā veidā Kadastra informācijas sistēmā.

Vai piesakoties atbalstam, obligāti jābūt kredītiestādes aizdevumam?

Nē, kredītiestādes aizdevums nav obligāts

Vai atbalsts pieejams visā Latvijas teritorijā vai atsevišķos reģionos?

Atbalsts pieejams visā Latvijas teritorijā, neatkarīgi no reģiona, novada, kurā atrodas dzīvojamā māja.

Lai saņemtu grantu saules panelu uzstādīšanai, vai ir jāaizstāj kāda esoša iekārta, piemēram, jāatsakās no gāzes apkures katla un jāmaina mājas apkures veids?

Atbalsta programmā šāda nosacījuma nav. Var uzstādīt saules paneļus neaizstājot citas iekārtas un nemainot apkures veidu.

Programmas nosacījumos noteikts, ka ēkai jābūt nodotai ekspluatācijā. Vai šis nosacījums tiek izpildīts, ja šobrīd ir izsniegta būvatļauja?

Lai varētu saņemt atbalstu, dzīvojamai mājai jābūt nodotai ekspluatācijā. Ja ir izsniegta būvatļauja un ir uzsākts jauns būvniecības process, tiek vērtēts, vai šī ēka iepriekš bijusi nodota ekspluatācijā.

Vai saules paneļiem jābūt obligāti uzstādītiem uz dzīvojamās mājas jumta?

Skaidrojam, ka programmas nosacījumi neierobežo, kur tiek novietoti saules paneļi. Tie var tik uzstādīti uz dzīvojamās mājas, uz zemes, vai blakus esošas ēkas, ja tas ir piemērotāk un efektīvāk. Galvenais nosacījums, lai saražotā elektroenerģija tiek izmantota dzīvojamā mājā dzīvojošo iedzīvotāju pašpatēriņa vajadzībām.

Uz kādu atbalstu var pretendēt, ja jau ir uzstādītas saules paneļu sistēmas un nepieciešams palielināt to jaudu?

Atbalstu piešķir jaunu mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegādei un uzstādīšanai (ar vai bez pieslēguma kopējam elektroapgādes tīklam), lai nodrošinātu elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem un elektroenerģijas piegādi. Līdz ar to atbalsts netiek paredzēts tai daļai (jaudai), kas jau ar esošajām iekārtām nodrošina elektroenerģijas ražošanu, bet gan iekārtām, kas nodrošina jaunu (papildu) elektroenerģijas ražošanu. Līdz ar to jaudas palielināšana ir pieļaujama - šādā gadījumā atbalsts tiek saņemts par jaudas starpību (par papildus jaudas daļu).

Ja man ir 2 īpašumi, vai tādā gadījumā var iesniegt 2 pieteikumus?

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.103 atbalstu var piešķirt vienu reizi vienam atbalsta saņēmējam par vienu īpašumu.

Vai atbalsta programma pieejama arī daudzdzīvokļu mājām?

Šobrīd izstrādātā atbalsta programma pieejama privātmājām, t.i. līdz diviem dzīvokļiem. Daudzdzīvokļu mājām (ar vismaz 3 dzīvokļiem) atbalsts paredzēts [Ministru kabineta 2022. gada 14. jūlija noteikumu Nr. 460 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energiefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.1.i. investīcijas "Daudzdzīvokļu māju energiefektivitātes uzlabošana un pāreja uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu" īstenošanas noteikumi"](#) ietvaros. Vairāk informāciju skatīt www.altum.lv.

Ja ēkai nav elektrības pieslēgums tīklam, vai var pieteikties atbalstam?

Jā, var. Atbalsta programmas nosacījumi nosaka, saules paneļus var uzstādīt ar pieslēgumu un bez pieslēguma kopējam elektroapgādes tīklam.

Vai atbalstam var pieteikties, ja dzīvojamā māja nav nodota ekspluatācijā un nav reģistrēta Zemesgrāmatā?

Nē. Uz atbalstu var pretendēt, ja dzīvojamā māja ir nodota ekspluatācijā un to apliecina ieraksts Zemesgrāmatā. Ja ir izsniegta būvatļauja un ir uzsākts jauns būvniecības process, tiek vērtēts, vai šī ēka iepriekš bijusi nodota ekspluatācijā.

Vai var iekārtas pasūtīt no uzņēmumiem ārzemēs un pieteikties atbalstam? [↗](#)

Jā, var. Tomēr papildus jāņem vērā, ka iekārtu tirgotājam jāiesniedz Jums piedāvājums, kurā norādīta mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu jauda (saules paneļu, invertora nominālā un iestatītā jauda) un to ikgadējais vidējais ģenerētais elektroenerģijas apjoms un šis piedāvājums jāiesniedz Altum.

Ja ir uzstādīti saules paneļi/kolektori vai šī atbalsta ietvaros var pieteikties un uzlabot jau esošos saules paneļus ar lielāku jaudu? [↗](#)

Jā, tas ir atbalstāms.

Kā izvērtēs, kuri no iesniegtajiem pieteikumiem tiks apstiprināti un, kurš atbalsta saņēmējs saņems atbalstu? [↗](#)

Altum iesniegtos pieteikumus vērtēs rindas kārtībā (attiecīgi pēc to iesniegšanas secības) – attiecīgi, tie kuri ātrāk iesniedz pieteikumi, ar lielāku varbūtību varēs saņemt atbalstu. Ar pieejamo finansējumu plānots atbalstīt ap 600 privātmājām.

Vai pēc atbalsta saņemšanas būs jāaizpilda kādas ikgadējas atskaites? [↗](#)

Nē, nebūs. Tomēr vēršam uzmanību, ka uzstādot saules paneļu sistēmu viens no nosacījumiem, ka dzīvojamā mājā vismaz 80 % no gadā saražotās elektroenerģijas tiek izmantota dzīvojamā mājā dzīvojošo iedzīvotāju (pašpatēriņa) vajadzībām. Atbalsta programmas 17² punkts nosaka, ka šī nosacījuma izpildi apliecina sabiedrības "Altum" ikgadējas pārbaudes piecu gadu periodā, pirmreizēju pārbaudi veicot 14 mēnešu laikā pēc grantu izmaksas atbalsta saņēmējam.

Šo pārbaudi sabiedrība "Altum" veic, ja:

- 1) atbalsta saņēmējs neizmanto neto uzskaites sistēmu atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam;
- 2) par nodoto elektroenerģiju saņem atlīdzību.

Līdz ar to iespējams Altum var lūgt papildus iesniegt kādus dokumentus, kas neskaidrības gadījumā apliecinātu nosacījuma izpildi.

Ja plānots iegādāties siltumsūkni, uz kādu atbalsta summu varu pretendēt un, kādi ir nepieciešamie iesniedzamie dokumenti?

Atbalsta programma paredz sniegt atbalstu diviem šādiem pasākumu blokiem:

energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem (ēkas atjaunošanai, inženiersistēmu (piemēram, apkures un ventilācijas iekārtu) iegādei, atjaunošanai, pārbūvei vai izveidei; jaunas ūdens sildīšanas iekārtu iegādei un uzstādīšanai, siltumenerģijas tehnoloģisko iekārtu iegādei un uzstādīšanai) nodrošinot, ka:

- dzīvojamās mājas apkures patēriņa līmenis tiek samazināts, nodrošinot, ka tiek paaugstināta dzīvojamās mājas energoefektivitātes klase un tā nav zemāka par C klasi un
- tiek samazināts apkures patēriņš vismaz par 20% saules paneļu un nelielu vēja ģeneratoru uzstādīšanai.

Siltumsūkņa iegāde kvalificējas pie energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem un to izrietošajiem nosacījumiem. Līdz ar to skaidrojam, ka siltumsūkņa iegāde pieļaujama tikai tad, ja tiek paaugstināta ēkas energoefektivitātes klase un tiek samazināts apkures patēriņš, ko iespējams panākt, piemēram, veicot arī dzīvojamās mājas siltināšanu.

Sākotnēji iesniedz sākotnējo dzīvojamās mājas energoefektivitātes novērtējumu, bet piesakoties atbalsta izmaksai - ēkas pagaidu energosertifikātu.

Kā saules paneļu, vēja ģeneratoru uzstādīšanas gadījumā tiek parēķināts viens no nosacījumiem - primārās enerģijas samazinājums vismaz 20%?

Ar primārās enerģijas aprēķina metodiku lūgums iepazīties un savas dzīvojamās mājas gadījumā veikt aprēķinus iespējams <https://www.altum.lv/pakalpojumi/iedzivotajiem/privatmaju-energoefektivitate/>

Kas var iesniegt pieteikumu Altum projekta īstenošanai?

Projekta pieteikumu un papildus iesniedzamos dokumentus var iesniegt un projekta īstenošanu nodrošina:

fiziska persona, kurai zemesgrāmatā ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu un, kura atbilst vienam no nosacījumiem:

- tā ir persona, kuras apgādībā ir vismaz viens bērns;
- tā ir persona, kurai iestājusies grūtniecība;
- tā ir persona, ar kuru kopā dzīvo persona, kurai ir iestājusies grūtniecība, un atbalsta saņēmējs ir norādīts kā gaidāmā bērna tēvs.

pilnvarota persona – fiziska vai juridiska persona, kuru šo dzīvojamo māju īpašnieki pilnvarojusi viņu vārdā īstenot atbalstāmos pasākumus, kā arī slēgt līgumus un parakstīt ar tiem saistītos darījuma dokumentus par atbalsta saņemšanu.

Kad var uzsākt ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanu un iekārtu uzstādīšanu?

Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošana, iekārtu uzstādīšana attiecināma pēc līguma ar Altum noslēgšanas. Papildus skaidrojam, ka pirms līguma ar Altum noslēgšanas, var veikt priekšizpētes darbus un slēgt nepieciešamos līgumus pasākumu veikšanai.

Kāda ir pieteikšanās kārtība?

1. Sagatavo sākotnēji iesniedzamos dokumentus:

īstenojot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus - sākotnējo dzīvojamās mājas energoefektivitātes novērtējumu;

plānojot uzstādīt saules paneļus vai vēja ģeneratorus:

- ● dokumentus, kas apliecina elektroenerģijas patēriņu par pēdējo 12 mēnešu periodu;
- ● aprēķinu, kas apliecina, ka projekta īstenošanas laikā tiks sasniegts 20 % primārās enerģijas samazinājums;
- ● piedāvājumu no šo noteikumu iekārtu tirgotāja, kurā norādīta mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu jauda (saules paneļu un invertora nominālā un iestatītā jauda) un to ikgadējais vidējais ģenerētais elektroenerģijas apjoms;
- ● informatīvu atbildi no elektroenerģijas sadales sistēmas operatora par izvēlētās mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanu esošajam elektrotīklam bez tīkla pārbūves vai izsniegtas tehniskās prasības mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai;

citus Ministru kabineta 2021. gada 11. februāra noteikumi Nr. 103 "Noteikumi par atbalsta programmu viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai" 8. punktā noteiktos dokumentus, kas apliecina dzīvojamās mājas un atbalsta saņēmēja atbilstību nosacījumiem.

2. Elektroniski mans.altum.lv iesniedz pieteikumu un 1. punktā noteiktos dokumentus.

3. Noslēdz līgumu ar Altum.

4. Realizē projektu.

5. Iesniedz dokumentus, kas apliecina noteikto nosacījumu izpildi un pieteikumu Altum atbalsta saņemšanai, norādot, ka projekts pabeigts.

6. Saņem atbalstu – tehnisko palīdzību un grantu vai tikai grantu.